
INFORME DE SEGUIMENT DE PROGRAMA DE DOCTORAT-ISPD
Curs acadèmic 2016-2017

A. Dades identificadores bàsiques del programa

Denominació	Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques
Codi RUCT	5601053
Curs acadèmic d'implantació	2016-2017
Coordinador/responsable acadèmic	Rosend Arqués Corominas
Òrgan d'aprovació de l'informe	Comissió acadèmica del programa de Doctorat
Data d'aprovació de l'informe	31 de gener de 2018

B. Valoració de l'assoliment dels estàndards de seguiment

Estàndard 1: Qualitat del programa formatiu

El disseny del programa (línies de recerca, perfil de competències i activitats formatives) està actualitzat segons els requisits de la disciplina i respon al nivell formatiu requerit al MECES.

El present programa de Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques va ser verificat per la Secretaria General de Universidades el 4 de juliol del 2014 i es va començar a implantar el curs 2014-2015. Des d'aleshores no s'ha realitzat cap modificació. En aquest moment, amb tot, s'està procedint a avaluar els possibles canvis que cal introduir, sobretot per actualitzar-ne les línies de recerca i el professorat, i crear la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques (CAPD en LCR).

1.1. Els doctorands admesos tenen el perfil d'ingrés adequat i el seu nombre és coherent amb les característiques i distribució de les línies de recerca del programa, i el nombre de places ofertes.

Els alumnes s'apropen al programa de Doctorat per la gran varietat d'enfocs i de possibilitats que inclou. Un cop iniciats els primers contactes i les primeres mostres d'interès es realitza un procés de selecció de cara a mantenir un nombre raonable d'estudiants en funció de la disponibilitat dels professors i de l'interès de les propostes. Se solen excloure aquells alumnes que no demostren la preparació necessària, un perfil adequat d'estudis o que presenten una proposta que no té una clara relació amb les línies del programa de Doctorat. En el procés de selecció, el Coordinador del Programa, conjuntament amb la Comissió Acadèmica del Programa de Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques, avalua la capacitat del doctorand per portar a terme el projecte de recerca, l'adequació a la seva formació el seu i als perfils del professorat i a les línies de recerca del Departament. Un cop establertes aquestes dades es decideix l'elecció del director de la tesi.

El alumnes procedents de màsters externs a la UAB oscil·len entre el 73% pel curs 2014/15, el 100% per al curs 2015/16 i 2016/17. La procedència dels alumnes estrangers s'explica pels vincles de recerca de molts dels professors amb institucions europees i internacionals. D'aquí que hi hagi doctorands que vinguin de Rússia, Macedònia, Itàlia, França, Armènia, Romania, Senegal, etc. Per la seva inclusió en el doctorat es demanen referències al professors de les seves universitats d'origen.

Els alumnes matriculats de nou ingrés en el curs 2014/15 van ser: 7, en el curs 2015/16: 2 i en el curs 2016/17: 6.

Pel que fa a les línies d'investigació per a les quals opten els doctorands, cal dir que hi ha un cert equilibri entre les diverses opcions, malgrat no haver-hi cap màster específic en llengües i cultures romàniques. En les tesis en curs, totes elles del programa RD99/2011, n'hi ha 5 d'ensenyament i aprenentatge de llengües, 5 d'anàlisi i tractament de la llengua i la parla, 1 de traducció, 5 d'estudis literaris i culturals en llengües romàniques (3 d'italià) i 1 de l'àmbit dels diccionaris bilingües i plurilingües. Hi ha un cert predomini de les tesis referents tant a la llengua francesa, a la lingüística, diacrònica, sincrònica o comparada, i a l'ensenyament lingüístic per damunt de les tesis sobre la literatura. Malgrat això, hi ha una significativa presència de projectes sobre literatura italiana, francesa i portuguesa.

Especial atractiu han demostrat tenir tenen les línies de recerca en Ensenyament i aprenentatge de llengües, "Anàlisi i tractament de la parla" i "Diccionaris bilingües y multilingües", les quals computen diverses tesis. És lògic pel fet que recullen els estudiants del grau i del Màster en francès, i també dels acords i dels contactes internacionals derivats d'aquestes activitats docents i de recerca. Però també han estat productives les línies de recerca

en “Estudis literaris i culturals en llengües romàniques” promogudes pels grups de “Recherches sur les Ecritures Subversives” i en “Literatures i altres Arts Postcoloniales Emergents” (Litpost) com pels que treballen sobre literatura italiana tant en l'àmbit del teatre comparat (segle XVI, Goldoni, Gozzi) com en el de la literatura dels segles XIII i XIV (Dante, la poesia italiana dels orígens, Petrarca, etc.). Algunes d'aquestes línies de recerca, per bé que puguin ser menys representatives dels interessos dels doctorands, cal mantenir-les estratègicament perquè vehiculen àmbits d'investigació fonamentals dins el panorama romànic. A partir d'enguany caldrà estudiar l'adequació de les línies de recerca a l'actual situació del professorat perquè algunes d'elles han variat o han restat sense cap professor que les representi.

Una especial menció han de merèixer els acords de cotutela amb diverses universitats perquè han comportat un augment important de les tesis en el nostre PD. En aquest senti, considerem que caldria intentar alleugerar les qüestions burocràtiques i temporals referents als acords amb les universitats interessades a firmar acords de cotutela, que cada vegada són més. Si és considera que la internacionalització és una qüestió important, caldria que no tot el pes de les cotuteles recaigués en els directors de les tesis o en els tutors dels PDs.

	CURS 14/15	CURS 15/16	CURS 16/17
Oferta de places	10	10	10
Estudiants matriculats de nou ingrés	7	2	6
Total matriculats	7	11	15
<i>Estudiants matriculats a temps parcial (%)</i>	<i>28,57</i>	<i>50</i>	<i>0</i>
<i>Estudiants amb beca (%)</i>	<i>28,57</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>Estudiants provinents d'estudis de màster d'altres universitats (%)</i>	<i>85,71</i>	<i>100</i>	<i>100</i>
<i>Estudiants amb nacionalitat estrangera (%)</i>	<i>71,43</i>	<i>100</i>	<i>83,33</i>
Estudiants amb requeriments d'accés	7	2	6
<i>Estudiants amb requeriments d'accés (%)</i>	<i>100</i>	<i>100</i>	<i>100</i>

1.2. El programa disposa de mecanismes adequats de supervisió dels doctorands i, si escau, de les activitats formatives.

Aquest programa realitza els seus seguiments normalment el mes de juliol i en les comissions de seguiment (compostes, cadascuna, per tres professors) s'han implicat pràcticament tot el professorat doctor del Departament (no només del propi Programa), tot procurant la representació en gairebé totes les comissions (que es divideixen segons els àmbits de Llengua i Literatura) d'algun membre de les diferents línies i sublínies d'investigació, procurant alternar el professorat d'un any per l'altre, de manera que els alumnes rebin un parer panoràmic més enllà del dels seus propis directors. Als doctorands se'ls requereix la presentació d'un informe escrit amb el vistiplau del seu director i, des del segon any, també un informe confidencial del mateix director. Amb aquesta concepció, les sessions de seguiment s'han revelat enormement eficients i productives acadèmica, intel·lectual i científicament. En el cas que l'acta reflecteixi observacions per corregir la trajectòria de l'alumne, encara que normalment se li haurà dit verbalment en la sessió de seguiment, se li fa arribar així mateix per part de la coordinació i per correu electrònic un resum del que en l'acta ha quedat reflectit, perquè tingui constància que aquestes condicions han de ser complertes al llarg del curs vinent per a la continuïtat en el Programa i de cara a l'obtenció d'una avaluació favorable en el següent seguiment.

Les activitats formatives poden ser proposades per l'alumne al professor o viceversa, però és sempre aquest últim qui sanciona la seva consideració com a tals, i, atès que estan vinculades a congressos, seminaris, working doctoral groups, etc., són acreditades a través dels corresponents diplomes o certificats emesos per les entitats organitzadores (validats a l'aplicatiu pel director).

Autoavaluació de l'estàndard: Per tot l'exposat anteriorment la Comissió Acadèmica considera que l'estàndard s'assoleix

Estàndard 2: Pertinència de la informació pública

La institució informa de manera adequada a tots els grups d'interès sobre les característiques del programa de doctorat i sobre els processos de gestió que en garanteixen la qualitat.

2.1. La institució publica informació veraç, completa i actualitzada sobre les característiques del programa de doctorat, el seu desenvolupament operatiu i els resultats assolits.

Institucionalment, la UAB ha dissenyat, dins la seva estratègia de comunicació, l'existència d'una fitxa de titulació comuna per a tots els programes de doctorat de la universitat que recull la informació relativa a l'accés al programa, la seves característiques, organització i planificació i informació sobre la tesi doctoral. Aquesta informació és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web general de la UAB.

La informació publicada és veraç, completa, actualitzada i conté tots els requisits d'informació pública i d'indicadors recollits a les taules 1.1 i 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU Catalunya.

Quant als resultats assolits, la Universitat publica de forma centralitzada per a tots el programes de doctorat, tots els indicadors requerits. Durant el primer període d'elaboració dels informes de seguiment corresponents al curs acadèmic 2015/16, aquesta informació era d'accés restringit per al professorat, estudiants i personal d'administració i serveis. Actualment aquesta informació ja és oberta i universalment accessible.

Quant a la informació relativa al professorat, la fitxa del programa informa de la relació dels investigadors implicats en el programa de doctorat així com els/les tutors/es i directors/es de tesi possibles. Actualment, però, no hi ha cap informació referent al currículum de recerca del professorat. Un aspecte que haurà de ser millorat quan es faci una revisió de la web del PD i la del Departament. D'aquí que calgui incorporar altres possibles webs a nivell de departament o programa.

2.2. La institució garanteix un fàcil accés a la informació rellevant del programa de doctorat a tots els grups d'interès, que inclou els resultats del seguiment i, si escau, de la seva acreditació.

Tota la informació esmentada a l'apartat anterior és accessible universalment per a tots els grups d'interès des de l'espai web general de doctorat de la UAB. Els informes de seguiment i d'acreditació, quan es generin, seran públics als corresponents espais webs (seguiment / acreditació).

2.3. La institució publica el SGIQ en el que s'emmarca el programa de doctorat.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat de la UAB és d'accés públic a l'espai de doctorat del web de la UAB.

Autoavaluació de l'estàndard: Per tot l'exposat anteriorment la Comissió Acadèmica considera que l'estàndard s'assoleix amb condicions.

Estàndard 3: Eficàcia del sistema de garantia interna de qualitat (SGIQ)

La institució disposa d'un sistema de garantia interna de la qualitat formalment establert i implementat que assegura, de forma eficient, la qualitat i la millora contínua del programa.

3.1. El SGIQ implementat facilita els processos de disseny i aprovació del programa de doctorat, el seguiment i l'acreditació.

Disseny i aprovació del programa

Tots els programes de doctorat de la UAB han estat dissenyats, aprovats i verificats positivament seguint el procés estratègic Verificació de programes de doctorat del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats, com també la Guia per a l'elaboració i la verificació de les propostes de programes oficials de doctorat d'AQU.

Aquest procés s'ha aplicat al programa de doctorat objecte del present informe de seguiment i la implantació del procés es valora positivament ja que ha permès el disseny i l'aprovació de les titulacions sense cap anomalia, aconseguint la verificació favorable del programa. En aquest sentit, s'ha de dir que la Coordinació d'aquest PD – que s'ha instal·lat fa menys d'un any en la tasca- valora positivament la guia del doctorat, però no pot entrar a valorar altres aspectes d'aquest procés.

La universitat publica al web les memòries i les resolucions de verificació de tots els seus programes de doctorat.

Seguiment del programa implantat

El seguiment dels programes de doctorat es duu a terme a partir de les directrius que estableix el document anomenat Seguiment de programes de doctorat del SGIQ, que concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats. Se segueixen a més les directrius de la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU.

Per a l'elaboració de l'informe de seguiment, la coordinació del programa ha analitzat els indicadors disponibles i el resultat de les reunions de coordinació docent.

A manca de l'ACPD, el coordinador del PD ha realitzat diverses reunions amb el professorat del PD per elaborar el present informe.

El programa valora positivament el procés de seguiment perquè ha permès l'anàlisi i la revisió de la implantació, desenvolupament i resultats del mateix, i també possibilita la detecció d'aspectes a millorar i la introducció de millores. S'ha d'afinar segurament la relació, coordinació i comunicació entre les diverses instàncies que participen en els Programes de Doctorat per poder arribar a una millora substancial de la informació i de la gestió dels PDs sobretot pel que fa a la internacionalització.

Un cop elaborats i aprovats els informes de seguiment es publiquen al web de la universitat.

Les modificacions són fruit de l'anàlisi i revisió derivades del procés de seguiment d'acord amb:

- el procés clau Modificació de programes de doctorat del SGIQ
- i els Processos per a la comunicació i/o avaluació de les modificacions introduïdes en els programes de doctorat d'AQU

Accreditació del programa

Els primers programes de doctorat que es sotmeten al procés d'acreditació, ho fan l'any 2018. Durant el 2017, s'ha elaborat el procés estratègic d'acreditació de programes de doctorat i s'ha incorporat al SGIQ de l'Escola de Doctorat.

El procés d'acreditació es duu a terme seguint el procés estratègic "PE6-Acreditació dels programes de doctorat" del SGIQ, concreta de forma detallada i completa les tasques i els agents implicats i la Guia per a l'acreditació dels programes oficials de doctorat d'AQU (document provisional de consulta pública).

3.2. El SGIQ implementat garanteix la recollida d'informació i dels resultats rellevants per a la gestió eficient del programa de doctorat.

El SGIQ de la UAB contempla la recollida de forma centralitzada tot un conjunt d'indicadors d'accés, matrícula, professorat, resultats, inserció laboral i la seva evolució, rellevants per a la gestió, el seguiment i la futura acreditació dels programes. Es recullen els indicadors indicats a la taula 1.2 de l'apartat 3.2 de la Guia per al seguiment dels programes oficials de doctorat d'AQU. El SGIQ garanteix la recollida de la informació mitjançant els diferents processos que el componen.

Des del segon semestre de 2017 els indicadors són universalment accessibles. Mitjançant la base de dades DATA, accessible via la intranet de la UAB, també es publiquen altres indicadors complementaris, consultables per les coordinacions dels programes. Quant a la recollida de la satisfacció dels grups d'interès, s'ha elaborat el procés de suport de satisfacció dels grups d'interès i s'ha incorporat al SGIQ de l'Escola de Doctorat. En finalitzar el curs acadèmic 2016/17 s'han programat les enquestes de satisfacció dels/de les doctors/es.

L'anàlisi d'aquest conjunt d'indicadors i dels resultats de la satisfacció dels col·lectius (enquestes i reunions amb estudiants i professorat) aporta la informació necessària per a la gestió dels programes i per als processos de seguiment i acreditació.

3.3. El SGIQ implementat es revisa periòdicament per a analitzar-ne l'adequació i, si escau, es proposa un pla de millora per optimitzar-lo.

El SGIQ de l'Escola de Doctorat disposa del procés estratègic Definició, desplegament i seguiment del SGIQ que recull la sistemàtica de revisió amb els seus responsables i, si escau, actualització del SGIQ.

Durant l'últim trimestre de 2017 s'ha procedit a elaborar el primer informe de revisió del SGIQ (processos implantats amb anterioritat al 2016).

El SGIQ de l'Escola de Doctorat té plenament implantats els processos:

- Definició de la política i objectius de qualitat.
- Definició, desplegament i seguiment del SGIQ.
- Verificació de programes de doctorat.

- Seguiment de programes de doctorat (2016).
- Acreditació de programes de doctorat (2017).
- Modificació de programes de doctorat.
- Accés al programa de doctorat.
- Expedient i matriculació.
- Dipòsit de tesis.
- Expedició de títols i certificats.
- Satisfacció dels grups d'interès (2017)
- **Autoavaluació de l'estàndard:** Per tot l'exposat anteriorment la Comissió Acadèmica considera que l'estàndard s'assoleix amb excel·lència.

Estàndard 4: Adequació del professorat

El professorat és suficient i adequat, d'acord amb les característiques del programa de doctorat, l'àmbit científic i el nombre d'estudiants.

Tal com va ser dissenyat el nostre programa, amb la seva distribució en línies d'investigació, i amb el flux d'entrada d'alumnes fixat pel límit de places establerts, a la vista de l'experiència en els anys en què ho hem posat en marxa, entenem que el professorat és suficient per atendre les nostres necessitats, tot tenint present el que ja s'ha argumentat en l'estàndard 1 (secció 1.1). Pel que fa a l'adequació del professorat, atès que les línies d'investigació van ser dissenyades tenint en compte els seus perfils, i els dels grups de recerca, s'arriba a la mateixa conclusió.

4.1. El professorat té una activitat de recerca acreditada.

Tot l'equip docent del programa de doctorat està constituït per doctors professors catedràtics, titulars, agregats, i associats i amb historials de recerca acreditats per AQU o ANECA. La composició de l'equip docent, format per 11 professors, es distribueix actualment de la següent manera: 1 catedràtic numerari d'Universitat, 7 titulars numeraris d'Universitat (1 d'ells acreditat per la càtedra per ANECA), 2 agregats interins, 1 associat laboral i un investigador posdoctoral. Val a dir que durant el període d'avaluació reflectit en la memòria de verificació s'han produït una sèrie de canvis que han disminuït el nombre de professors del PD. Un catedràtic ha realitzat el període d'emeritadge i ha passat a professor honorífic per la qual cosa no ha estat incorporat al còmput, dues persones més s'han jubilat i un altre ha deixat de pertànyer al PD. En canvi hi ha altres dues professores que es podrien incorporar al PD perquè tenen els requisits per fer-ho.

La Coordinació del Programa de Doctorat, considera que cal revisar la composició del professorat del Programa de Doctorat per adaptar-lo a la realitat actual i sobretot la futura (el proper any) en la qual algunes figures de professors es transformaren en unes altres amb capacitat per demanar sexennis etc., cosa que comportarà a més la incorporació de professors més joves amb una vinculació més estable dins el Departament i amb interès per desenvolupar una carrera investigadora, cosa que suposarà l'aplicació de l'aposta del Departament per la col·laboració entre diferents generacions de professors i la promoció de la interacció entre elles. De fet, diversos professors han aconseguit l'acreditació de recerca d'AQU o ANECA i ja han començat a fer efectiva la seva presència dins el Programa de Doctorat com a directors de tesi.

Els millors i més objectius indicadors de la capacitat científica de l'equip docent els constitueixen els sexennis (nombre total de sexennis i de sexennis vius), així com la participació del professorat en equips de recerca. El professorat del programa, en un 95 % forma o ha format part d'equips i projectes de recerca competitiu. A desembre de 2017 estan en vigor 2 projectes de recerca I + D + I dirigits per 2 investigadors principals, tots de l'equip docent i directors de tesi en l'actualitat. Passa el mateix amb els grups de recerca consolidats (SGR): els seus 2 directors són membres de l'equip docent. S'ha de tenir en compte a més que el 40% dels professors han estat IP de projectes ja finalitzats recentment. Resumint, actualment hi ha vigents 5 projectes de recerca liderats per professors del PD en els quals hi participen altres professors del PD. Pràcticament, doncs, una part important del professorat (6/11) lidera o ha liderat grups o projectes de recerca competitiu.

A data de desembre de 2017 l'equip docent del Programa de Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques acumula un total de 24 trams de recerca estatals i 7 sexennis vius respectivament. En termes percentuals, més del 63,3% del professorat té sexenni viu, enfront de menys d'un 9% que no en té, més un altre 27,7% que no ho té ni el poden sol·licitar ni obtenir, pel sol fet de pertànyer a la seva categoria. En aquest sentit, doncs, cal considerar que, descomptat el grup d'aquells que, per la seva pròpia categoria i dedicació a temps parcial no poden tenir sexennis, podem resumir la situació dient que el 80% del professorat amb dedicació completa té sexennis enfront d'un 20% que no en té.

Per a la realització d'aquest ISPD s'ha sol·licitat informació al professorat sobre les seves publicacions en el període referent als anys 2014 i 2017.

És de destacar que un 70 % dels professors de l'equip docent han realitzat publicacions en revistes o editorials indexades en el primer quartil i d'inqüestionable prestigi, segons els habituals índexs de qualitat i impacte com Scimago, Scopus, Carhus2014, etc.

Podem esmentar articles en les millors revistes i editorials de referència en les diferents matèries (en la següent enumeració, parcial, s'ofereixen exemples per a totes i cadascuna de les línies de recerca principals), com *Italianistica*, *Quaderns de traducció*, *Cahiers de Lexicologie*, *Linguisticae Investigationes*, *Critica del testo* i editorials com Càtedra, Gredos, Peter Lang, Springer, De Gruyter, Classiques Garnier, Cesati, Zanichelli, etc.

En el recent U-Rànquing Universitats Espanyoles elaborat el 2016 per la Fundació BBVA la Universitat Autònoma de Barcelona apareix com la primera institució en investigació. Si preguntem al buscador sobre el grau en Filologia Francesa i li concedim el 100% d'importància a la investigació, el del Departament de Filologia Francesa apareix en primer lloc (font: web U - ranking, consulta realitzada el novembre de 2017) en diverses ocasions, tant en graus combinats com en el propi de Llengua i Literatura franceses. La Universitat Autònoma de Barcelona és la segona universitat espanyola per volum de publicacions en Ciències Humanes i Socials segons el Leiden Rànquing (font: web leidenranking.com). Així mateix, la Universitat Autònoma de Barcelona és la primera espanyola i norantena segona mundial segons el Rànquing by Academic Performance (font: web urapcenter.org).

Ben segur que el potencial investigador de l'equip del PD no queda convenientment reflectit en les pàgines web que ofereix la institució. Per això seria necessari destacar-ho en la pàgina web específica del Departament enllaçada des de la general de la universitat. L'acció que caldria plantejar-se és la publicació dels currículums o fitxes curriculars de tot l'equip docent, de manera que a més es podria vincular les línies d'investigació publicades amb les publicacions concretes del professorat que donen suport aquesta inclusió en el nostre programa. Caldria, a més, a partir d'enguany actualitzar el professorat del Pd perquè a causa de les jubilacions ha quedar desfasat, i estudiar-ne el possible increment.

4.2. El professorat és suficient i té la dedicació adequada per desenvolupar les seves funcions.

El nombre de professors és relativament adequat de moment al nombre de places admeses per curs. En aquest moment estem realitzant una valoració dels canvis necessaris en el professorat del PD a causa de les baixes que hi ha hagut per motius de jubilació i de les properes incorporacions, cosa que farà variar la ratio alumnes professors. Actualment poden entra un màxim de 10 doctorands cada any. Si considerem que, de fet, només hi ha 11 professors actius, la ratio és una mica massa alta perquè els professors puguin dirigir amb comoditat dues o tres tesis cada any. Amb l'increment de professorat que es proposarà en la revisió voldríem equilibrar una mica aquesta ratio. Entre altres coses perquè l'experiència demostra que, per tendència general, l'elaboració de les tesis, almenys en les nostres àrees d'Humanitats, es dilata més, i no sembla desitjable abreujar excessivament el càlcul dels temps, podent dir que el temps mitjà d'execució és de quatre anys. En aquest sentit, el nombre de places i doctorands establert pel Programa, sota l'assessorament i consell de l'Escola de Doctorat, per evitar el risc de col·lapse va ser de 10 alumnes, que normalment es troba una mica per damunt de les xifres de la mitjana d'alumnes que accedeixen natural i espontàniament al Programa després del procés de selecció cada any.

4.3. El programa de doctorat compta amb les accions adients per fomentar la direcció de tesis.

La Coordinació juntament amb el Departament promou la direcció de tesi a través de l'acceptació i una gestió el més efectiva possible de les sol·licituds rebudes per part dels alumnes, respectant sempre, és clar, els límits establerts pel nombre màxim de places del Programa i de tesis per professor. Es procura equilibrar també la distribució de tesis entre el professorat atenent els interessos dels alumnes que sol·liciten beques, als quals els interessa especialment la direcció d'un director amb fort currículum i pertanyent a un grup i projecte de recerca (ítems que sol incloure en els barems per a la concessió de beques i prioritització de candidats la Comissió de Recerca de la UAB).

D'altra banda i des d'un altre nivell, per acord de l'equip de govern de la Universitat, les tesis que es defensin en un any suposen per al director una descàrrega de tres crèdits de dedicació docent en el curs següent a la data de dipòsit i defensa de la tesi. Paral·lelament, la Universitat Autònoma de Barcelona promou la direcció de tesis doctorals també a través d'un important portal d'informació sobre beques d'institucions nacionals, internacionals, públiques i privades (UAB cercador).

En termes de resultats, cal dir que el flux d'alumnes que expressen el seu interès per ingressar en el nostre Programa de Doctorat és suficient per cobrir el nostre nombre de places.

4.4. El grau de participació de professorat estranger i doctors internacionals en les comissions de seguiment i tribunals de tesi és adequat a l'àmbit científic del programa.

La internacionalització del nostre programa, i la seva capacitat de convocatòria en aquest sentit, queda demostrada per l'origen dels alumnes, internacionals en un 70% a un 100% (depenent del curs). S'hauria de valorar amb detall sobre l'aplicació del limitadíssim pressupost del Programa de Doctorat per concentrar els esforços econòmics no només en la invitació de professorat estranger a participar en els tribunals de tesi, sinó també en el programa que hem instituït enguany anomenat Seminari Obert i Permanent del PD, la tasca del qual es oferir una

formació transversal i oberta als doctorands, i que es podria fer coincidir amb la sessió de seguiment de tesis perquè hi poguessin participar-hi alguns dels convidats.

Pel que fa a la internacionalització del professorat en les activitats formatives, atès que les nostres activitats formatives obligatòries impliquen l'assistència a congressos, la internacionalització queda garantida. Això no obstant, podrien portar a terme dues accions perquè quedés més i millor constància del compliment d'aquest aspecte: que amb el diploma s'allotgi també a l'aplicatiu el programa complet del congrés o activitat corresponent i que s'instrueixi a directores i alumnes que compleixin amb el requisit que aquesta activitat tingui caràcter internacional. Molt important s'ha demostrat pel nostre PD la possibilitat d'establir acords de cotutela de tesis amb altres universitats europees. Creiem però que caldria reflexionar, juntament amb l'Escola de Doctorat, sobre les modalitats i els temps dels acords de cotutela perquè siguin una cosa molts més practicable sense perdre la seriositat i l'exigència requerides.

Autoavaluació de l'estàndard: Per tot l'exposat anteriorment la Comissió Acadèmica considera que l'estàndard s'assoleix

Estàndard 5: Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge

Els recursos materials i serveis necessaris per al desenvolupament de les activitats previstes en el programa de doctorat i per a la formació del doctorand són suficients i adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa.

L'alumne del programa de doctorat en Llengües i Cultures romàniques comparteix el dret d'ús d'un ampli ventall de serveis i recursos que la Universitat Autònoma de Barcelona posa a disposició de la comunitat universitària, que es publiciten al web de la institució, per exemple en la secció Viure al campus, que inclou des d'un complex residencial amb una oferta de 2000 places d'allotjament, una àmplia oferta de restauració, una comercial (amb Llibreria i papereria i serveis bàsics), una oferta cultural (sala de Teatre i Cinema amb variada programació), Servei Assistencial de Salut, Servei d'Activitat Física, entre molts altres. Cal destacar diversos serveis per a la integració de l'alumne en tots els sentits, tant a l'alumne estranger (International Welcome Point), com a l'alumne amb algun tipus de discapacitat (PIUNE). L'International Welcome Point és un referent fonamental per al nostre Programa, vist el nombre alumnes procedents de fora de la Unió Europea, i el seu suport i orientació és d'enorme utilitat en els processos de sol·licitud de permisos de residència i tramitació de NIE (Número d'identificació d'estrangers) davant els organismes oportuns, ocupant-se fins i tot de realitzar alguns tràmits (els alumnes presenten documentació en el IWP i el servei s'ocupa de fer-la arribar a termini i forma a la institució implicada).

5.1. Els recursos materials disponibles són adequats al nombre de doctorands i a les característiques del programa de doctorat.

La universitat compta amb serveis i espais comuns, però podríem dir que la vida més pròpiament acadèmica de l'alumne del Programa de Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques tendeix a desenvolupar-se en l'àmbit de la Facultat de Filosofia i Lletres i el seu entorn. Més enllà de les aules i seminaris, auditori, sales de Graus, Actes i Juntes, es compta amb

5 aules d'informàtica, dotades amb 120 equips i un ampli programari, obertes de 8:30 a les 21 h.

La biblioteca d'ús preferent per l'alumnat de la Facultat de Filosofia i Lletres és la Biblioteca d'Humanitats i la Sala de Revistes, integrades en el sistema de biblioteques de la universitat, sistema al qual, en conjunt, té dret d'accés a l'alumne. El fons de la Biblioteca d'Humanitats, especialitzat en les àrees temàtiques que el seu nom anuncia, inclou més de 440.000 llibres i uns 40.000 documents especials. La Sala de Revistes compta amb 6.400 títols i una col·lecció de 47.000 mapes de la Cartoteca General. També compta amb el suport d'una altra biblioteca afí, la Biblioteca de Ciències de la Comunicació i Hemeroteca General.

A més dels espais de treball comuns, els alumnes que perceben beques o que realitzen les seves tesis doctorals en línies d'investigació recolzades per grups de recerca, poden disposar de llocs de treball dins dels diferents espais assignats a aquests grups.

Entre els serveis informàtics, el Servei d'Informàtica Distribuïda atén les necessitats tecnològiques de la Facultat, el que inclou, entre altres serveis, wifi a totes les seves dependències i una sala de videoconferències.

5.2. Els serveis a l'abast dels doctorands suporten adequadament el procés d'aprenentatge i faciliten la incorporació al mercat laboral.

Els serveis generals de la UAB que donen suport al procés d'aprenentatge del doctorand i faciliten la seva incorporació al mercat laboral són:

- [Pla d'Acció Tutorial de la UAB](#) que contempla tant les accions de promoció, orientació i transició a la universitat, com les accions d'assessorament i suport als estudiants de la UAB en els diferents aspectes del seu aprenentatge i el seu desenvolupament professional.
- [Escola de Doctorat que gestiona tots els programes de doctorat de la UAB i dóna suport als més de 4000 estudiants a través del web, l'atenció personalitzada, etc.](#)
  - [Programa de Doctorats Industrials](#) i projectes *European Joint Doctorates*.
  - [Activitats formatives transversals organitzades per l'Escola de Doctorat](#)
  - Accions d'acollida i orientació organitzades per l'Escola de Doctorat: [sessió de benvinguda](#) i [Codi de Bones Pràctiques](#)
- [l'International Welcome Point](#)
- Sessió d'orientació professional: [I després del Doctorat què?](#)
- [Beques, mobilitat i ocupabilitat](#)
- Mobilitat: [Erasmus Estudis](#) i [Erasmus Pràctiques](#)
- [Servei d'ocupabilitat](#)
- [Serveis de la UAB](#): serveis científicotècnics, biblioteques i documentació, idiomes, esports, habitatge i salut.

El programa valora positivament aquests serveis que donen suports als doctorands en el seu procés d'aprenentatge i incorporació laboral.

Després de la seva incorporació, entre els drets digitals dels alumnes de doctorat, es troba l'alta i l'ús d'un correu institucional, així com accés al Campus Virtual. El Campus Virtual és una plataforma informàtica d'ús docent que permet compartir materials i programari entre professor i alumne, un entorn virtual d'aprenentatge que dóna suport als

estudis presencials i també vehicular estudis no presencials. En l'actualitat el servei està migrant a Aules Moodle per oferir més funcionalitats, des de la possibilitat d'utilitzar i compartir programari des de fora del Campus, fins a compartir documents de treball i crear fòrums. Les conferències, seminaris, congressos i algunes reunions són difoses per les xarxes. L'ús d'aquestes eines de difusió podria ajudar al Programa de Doctorat a crear comunitat (l'alumne no becat pot sentir-se més desvinculat) i un desitjable debat científic i intel·lectual entre l'alumnat, així com a difondre, per exemple, les activitats formatives transversals que ofereix l'Escola de Doctorat (o el propi Departament; el Programa de Doctorat no disposa de pressupost suficient), de manera que es proposa com a millora a realitzar en el proper bienni. Durant la seva vinculació amb el Programa de Doctorat, l'alumnat gaudeix dels serveis administratius que es centralitzen per tot el Campus a l'Escola de Doctorat, a més dels que se li ofereixen en el propi Departament, amb una persona de la nostra Unitat Integrada de Suport Administratiu a la seva disposició.

La Universitat Autònoma de Barcelona té una oficina i servei d'ocupació, Servei d'Ocupabilitat, que promou les pràctiques professionals locals o internacionals, la millora de les competències professionals, afavoreix la incorporació al món laboral i que ofereix eines per a la difusió i recerca d'ofertes laborals, com la web del mateix nom, treball Campus, que integra un cercador d'ofertes vigents de treball, Nexus.

El Departament de Filologia Francesa i Romànica, amb el qual es vincula aquest programa de doctorat, ocasionalment rep ofertes de treball, fonamentalment per atendre places de professor de Llengua Francesa, Italiana, Portuguesa, Gallega o Romanesa. Aquestes ofertes es fan arribar a l'alumnat de postgrau. Si el que des d'institucions estrangeres es demana, més enllà de publicar una oferta de treball, és la indicació d'una persona capacitada per cobrir-la, es formen comissions aprovades per la Comissió Executiva i si és possible també, perquè els terminis i calendari ho permeten, pel Consell de Departament, amb representació de diverses àrees -i, sens falta, la de l'àrea predefinida per la plaça- que resolen de manera imparcial i desinteressada, sobre la base de la idoneïtat de la persona, elevar una proposta determinada.

Autoavaluació de l'estàndard: Per tot l'exposat anteriorment la Comissió Acadèmica considera que l'estàndard s'assoleix amb excel·lència

Estàndard 6. Qualitat dels resultats

Les tesis doctorals, les activitats formatives i l'avaluació són coherents amb el perfil de formació. Els resultats quantitius dels indicadors acadèmics i d'inserció laboral són adequats.

6.1. Les tesis doctorals, les activitats de formació i la seva avaluació són coherents amb el perfil formatiu pretès.

Totes les tesis inscrites en el Programa des de la implantació del decret 99/2011, tant les que estan en desenvolupament com les ja presentades en el curs 2015/2016, són adequades i coherents amb el perfil formatiu, ja que des de la coordinació del Programa s'ha vetllat perquè

fos així, redirigint els projectes de tesi que no responien a les línies del Programa a altres programes; en alguns casos s'ha optat també per codireccions i les cotuteles (tenim acords amb les Universitats de Venècia, Ferrara i Gènova).

Les activitats formatives, és a dir, ponències i assistències a congressos, seminaris o working doctoral groups, són plenament coherents amb el programa i amb les línies i investigacions concretes que s'escometen en les tesis doctorals, atès que el mecanisme establert per a la seva aprovació per la CAPD ho garanteix. El director de la tesi aprova l'activitat concreta realitzada per l'alumne només després d'examinar-la acuradament per verificar es coherent amb la recerca en curs. A no ser que sigui el mateix director qui proposa a l'alumne l'activitat formativa concreta perquè creu que pot ser interessant per la seva investigació. Alguns alumnes compleixen amb les activitats obligatòries, però no informen al sistema d'altres activitats optatives i complementàries. Caldria animar-los a realitzar més activitats i informar a l'aplicatiu informàtic totes les que realitzen.

La creació del SOP (Seminari Obert i Permanent) del Programa de Doctorat en Llengües i Cultures Romàniques ha estat un avenç molt significatiu en la comunicació de l'activitat científica realitzada al si del Departament i especialment en relació a les tesis en curs. A més de la trobada anual en la qual tots els alumnes han de presentar algun aspecte de la seva recerca davant d'altres alumnes i professors del Departament per després ser sotmès a debat, s'ha considerat important estendre aquesta activitat al llarg del curs acadèmic amb conferències de professors convidats o de petits grups d'alumnes que vulguin tractar algun tema específic o bé qüestions relacionades amb la metodologia de recerca.

6.2. El valors dels indicadors acadèmics són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Totes les tesis que s'han presentat en aquests anys són anteriors al programa 99/2011. El resultats obtinguts són els següents:

Entre els anys 2014 i 2017 s'han llegit al programa un total 12 tesis doctorals, de les quals a temps complet un 71% (2014), un 63% (2015) i un 80% (2016).

De les 12 tesis, 1 s'ha realitzat en tres cursos, 4 tesis en 4, 6 en 5 cursos i 1 en 6 anys. El gruix de les tesis "regulars", van necessitar entre 4 i 5 cursos.

D'elles, 5 van rebre la qualificació "cum laude", i dues van rebre la menció de tesi internacional.

Per a una posada al dia sobre les publicacions dels alumnes titulats en el nostre programa ha estat necessari consultar-los, i sobre la base de les respostes, es pot concloure que alguns no tenien publicacions derivades de la tesi, altres en canvi ja havien publicat o tenien previst de fer-ho treball. Un total de 7 publicacions ja realitzades a la data d'elaboració d'aquest ISPD, entre les quals s'inclouen articles en revistes d'impacte (, etc.), i capítols de llibre o llibres en editorials de prestigi científic .

Pel que fa a la taxa d'abandonament, el nostre programa de doctorat se situa lleugerament per sobre de la mitjana en la taxa d'abandonament en els programes de doctorat d'Arts i Humanitats només en l'any 2016 que va ser d'un 18,18% (mentre la mitjana era del 10,7%).

Els casos són comptats, de manera que és perfectament factible realitzar una anàlisi un a un, tot i que en raó de protecció de dades no s'oferiran noms. En el curs 2016/2017 els 2 alumnes que van abandonar ho van fer per un per motius econòmics i l'altre per motius personals

Caldria detectar amb particular atenció les dificultats amb les que es troben els doctorands per poder ajudar-los i reforçar-ne la voluntat de portar a terme la tesi. Comprendre'n l'estat d'ànim i els possibles problemes personals que el condicionen vol dir sortir al pas de possibles

abandonaments o retards que, sobretot, en el cas dels becaris, poden portar a un ajornament del lliurament final de la tesi que superi el temps dedicat íntegrament al treball de recerca per passar a dedicar-hi tan sols un temps parcial.

6.3. Els valors dels indicadors d'inserció laboral són adequats per a les característiques del programa de doctorat.

Les enquestes d'inserció laboral d'AQU a la població doctorada llancen els següents resultats agregats (la consulta només considera conjuntament als doctorats en "Arts i Humanitats"): en l'enquesta realitzada el 2008 la taxa d'ocupació dels doctors era del 96% , amb un atur del 0% i una inactivitat del 4, dades que es van repetir en l'enquesta de 2011; el 2014 els resultats van ser una taxa d'ocupació del 92%, un atur del 7% i una inactivitat de l'1%. Les enquestes de l'AQU de 2011 i 2014 van afegir nous valors que permeten analitzar amb més profunditat la situació. Revelaven, el 2011, que un 66% dels doctors en Arts i Humanitats empleats exercien funcions de doctor i un 94% funcions universitàries. En 2014 les funcions pròpies de doctor quedaven reduïdes al 41%, tot i que les taxes de funcions universitàries es mantenen al 93%, el que permet una clara lectura: la precarització de l'ocupació universitària.

Des de la Coordinació del Programa de Doctorat no s'ha realitzat una enquesta específica entre els alumnes titulats, però creiem oportú elaborar-la i presentar-la per extreure'n uns resultats més adequats al nostre programa de Doctorat i veure quants alumnes treballen, si el títol de doctor ha estat un requisit bàsic per accedir al lloc de treball o ha influït en l'obtenció del lloc de treball, si les funcions que exerceix tenen relació amb aquest títol, si disposa d'un contracte fix a temps indefinit, a temps parcial o a temps complet, si treballa al sector públic, en institucions de recerca o d'educació superior o bé no treballa.

Les enquestes de satisfacció de la UAB referents al programa de Doctorat reflecteixen un resultat que es situa en aquests darrers anys al voltant del notable: 7-7,6. Amb tot ens proposem d'elaborar directament una enquesta de satisfacció dels nostres doctorands per saber què pensen en concret del Programa de Doctorat, de la Coordinació del Programa, del seguiment i l'atenció administratius (que per les entrevistes personals que ha fet la coordinació tenen crítiques amb l'Escola de Doctorat), de la formació, del(s) director(s) de la tesi, etc. Pel que fa a la Formació, s'ha de dir que ha merescut una valoració altíssima la creació del SOP (Seminari Obert i Permanent del Doctorat), feta conjuntament amb els doctorands, perquè responia a una necessitat. Això ha significat un canvi fonamental.

Autoavaluació de l'estàndard: Per tot l'exposat anteriorment la Comissió Acadèmica considera que l'estàndard s'assoleix

C. Pla de millora: resum i traçabilitat de les propostes de millora

Origen ¹	Diagnòstic	Objectius a assolir	Accions proposades ²	Prioritat	Responsable ³	Inici	Final	Indicadors de seguiment ⁴	Modificació memòria?
Estàndard 1. Qualitat del programa formatiu									
ISPD 16/17	Línies de recerca del PD sense investigadors que implica canvis respecte al que es va aprovar a la verificació	Actualitzar les línies de recerca respecte al que es va aprovar a la verificació	Presentar modificació	A	Coordinació del PD	Curs 2018-19	Curs 2019-20	Modificació de la Memòria	Sí
Estàndard 2. Pertinència de la informació pública									
ISPD 16/17	Manca d'informació del aspectes específics del PD en el seu àmbit de competència	Ampliació de la informació referent a l professorat (CV)	Crear la pagina web del PD dins el web del Departament de Filologia Francesa i Romànica i millorar la informació de l'apartat corresponent de la web del Doctorat.	Alta	Coordinador del PD i responsables de web del Departament	Març 2018	Desembre 2018	Data de publicació web	NO
Estàndard 3. Eficàcia del sistema de garantia interna de la qualitat (SGIQ)									
1 ISUPD 15/16	Completar la implantació del SGIQ	Implantació del SGIQ	Elaboració procés de Seguiment de programes de doctorat: pendent la metaavaluació i l'aprovació	Alta	Responsable qualitat l'Escola de Doctorat	Juliol 2016	Finalitzat Octubre 2017	Procés i acta aprovació	No
			Elaboració procés d'Acreditació de programes de doctorat			Febrer 2017		Procés i acta aprovació	
			Elaboració procés de Satisfacció dels grups d'interès					Procés i acta aprovació	
	Manca indicadors satisfacció grups d'interès	Ampliació recollida satisfacció grups	Programació enquesta doctors/es		Secretària Acadèmica de l'Escola de Doctorat	Octubre 2017	Desembre 2017	Resultats	
			Programació enquesta tutor/es doctorands				Octubre 2018	Resultats	
Revisió SGIQ	Revisió SGIQ	Revisió processos SGIQ implantats abans 2016	Responsable qualitat Escola de Doctorat	Octubre 2017	Desembre 2017	Informe revisió SGIQ			
Estàndard 4. Adequació del professorat									
ISPD 16/17	Variació del nombre i l'estatus dels professors del PD respecte a	Actualització del professorat del PD	Revisar la composició del professorat del Programa de Doctorat per adaptar-lo a la realitat actual i sobretot a la futura	B	Coordinació del PD	A	Curs 2018/19	Curs 2019/20	

	les dades que consten a la verificació								
Estàndard 5. Eficàcia dels sistemes de suport a l'aprenentatge									
ISPD 16/17	Baix intercanvi entre els alumnes entre sí i entre els professors del PD. Reduïdes activitats d'aprenentatge dirigides als doctorands. Dificultats d'integració al Campus.	Incrementar les activitats conjuntes i transversals per possibilitar un augment de la informació, la interacció i la integració dels alumnes del PD	Pla d'increment d'activitats d'aprenentatge per mitjà del desplegament del SOP (Seminari Obert i Permanent) del PD.	B	Coordinació del PD i responsables de web i xarxes socials	maig 2018	Desembre 2018	Publicació pagina web. Doctorat en web del Departament. Seguiment del SOP	NO
Estàndard 6. Qualitat dels resultats									
ISPD 16/17	Abandonament i lentitud de les tesis. Desatenció a la possibilitat se dedicació parcial	Millorar la taxa d'èxit i la baixa productivitat	Seguiment més continuat i proper dels doctorands en els quals es detecten algunes dificultats personals que condicionen el ritme de producció de la tesi. En fase de matrícula insistir en la possibilitat d'elegir el règim de dedicació "a temps parcial". Atenció adequada a la qüestió de la dedicació en la fase de matrícula i d'aprovació del pla de recerca	A	Coordinació i directores de tesi	Febrer 2018/19	Contínua	Tesis llegendes. Anys de Permanència Taxa d'èxit Proporció temps parcial / complet	NO
ISPD 16/17	Manca d'informació de la inserció laboral dels alumnes de doctorat	Millorar la informació referent al PD	Elaborar unes enquestes entre els doctorats per tenir una informació més detallada referent a la inserció laboral i a les publicacions derivades de la tesi.	C	Coordinador i CAPD	Setembre 2018	Gener 2019	Dades de la CAPD	NO
ISPD 16/17	Relativa poca presència d'acords de cotutela	Establir acords marc amb diverses i convenis de cotutela	Establir com a prioritat la recerca d'acords de cotutela de tesis, tot intentant però que aquest acords arribin a bon fi en un curt termini de temps, per la qual cosa tal vegada valdria la pena establir una coordinació d'aquestes cotuteles des de la Coordinació general del Doctorat	A	Coordinació del PD, Escola de Doctorat, Vicerectorats d'Internacional i d'Investigació	A	Gener 2018	Desembre 2019	NO

¹ Cal indicar l'origen de la proposta de millora:

(1) Darrer informe de seguiment indicant el curs acadèmic. Per exemple: *Seguiment 15/16*(2) Informe d'avaluació d'AQU (indicar procés (verificació, modificació o acreditació) i any):

Per exemple: *Verificació 2014* o *Acreditació 2016*

(3) Procés actual de seguiment: *Seguiment 16/17*

² Accions proposades el més concretes possibles. Poden haver més d'una acció per un mateix diagnòstic i objectiu a assolir.

³ Càrrec concret

⁴ Indicadors de seguiment parcials o finals de l'acció proposada